

Τηλ. 1071-1111

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΠΕΙΡΑΙΑ

ΠΑΒ	1769
17 ΙΑΝ. 2012	

Πειραιάς, 10 Ιανουαρίου 2012

Αριθμ. Πρωτ. 31

Π ρ ο ς

- 1) κ. Μάρκο Μπόλαρη, Υφυπουργό Υγείας & Κοινωνικής Αλληλεγγύης
- 2) κ. Γρηγόρη Νιώτη, Α' Αντιπρόεδρο της Βουλής
- 3) κ.κ. Βουλευτές: Χαράλαμπο Καστανίδη, Δημήτρη Καρύδη, Μανώλη Μπετενιώτη, Γιάννη Διαμαντίδη, Λάμπρο Μίχο, Αναστάσιο Νεράντζη, Μάκη Βορίδη, Φώτη Κουβέλη.

Α θ ή ν α

Αγαπητοί,

Σας παραθέτω ορισμένες σκέψεις/επιχειρήματα για αντίκρουση των απαραδέκτων θέσεων και αιτημάτων της Ε.Ε. και Τρόικα, όπως εμφανίστηκαν στα ΜΜΕ (γιατί δεν έχω δει το κείμενο σχετικού μηνύματος της Ε.Ε.).

1. Μία πρώτη βασική παρατήρηση είναι ότι οι «ιθύνοντες» της Ε.Ε./Τρόικα φαίνεται να αγνοούν ή παρερμηνεύουν το Ευρωπαϊκό δίκαιο (ειδικότερα την Οδηγία 85/5).

2. Στην Ελλάδα δεν υπάρχουν και ουδέποτε υπήρξαν «ποσοτικοί» ή «εδαφικοί» περιορισμοί όσον αφορά το Δικηγορικό Σώμα, όπως αυτοί οι περιορισμοί ερμηνεύονται από την ίδια την Ε.Ε. στο «Εγχειρίδιο Εφαρμογής της Οδηγίας για τις υπηρεσίες» (σελ. 35). «**Ποσοτικοί**» περιορισμοί αφορούν τις απαιτήσεις κατά τις οποίες ο αριθμός των επιτρεπόμενων επιχειρήσεων/παρόχων υπηρεσιών καθορίζεται ανάλογα με τον πληθυσμό π.χ. ένα δικηγορικό γραφείο ανά 2.000 κατοίκους. «**Εδαφικοί**» περιορισμοί αφορούν τις απαιτήσεις που περιορίζουν τον αριθμό παρόχων υπηρεσιών με βάση μία ελάχιστη γεωγραφική απόσταση μεταξύ παρόχων, π.χ. τουλάχιστον 100μ. μεταξύ δύο δικηγορικών γραφείων.

ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΠΕΙΡΑΙΑ

Ο Κώδικας περί Δικηγόρων προέβλεπε (άρθρο 44 σε συνδυασμό με άρθρα 56-57) ότι ο Δικηγόρος έχει το δικαίωμα να ασκεί το λειτούργημά του στην περιφέρεια του Συλλόγου του οποίου είναι μέλος και στις δε ποινικές υποθέσεις ανά την επικράτεια, ενώ στις αστικές υποθέσεις απαγορευόταν να δικηγoreί σε δικαστήρια εκτός της περιφέρειας του Συλλόγου του εκτός αν είχε τη συμπαράσταση δικηγόρου της περιφέρειας του (τοπικού) δικαστηρίου.

Η απαγόρευση αυτή (που θεωρήθηκε, κακώς, από Ε.Ε./Τρόικα ως εδαφικός περιορισμός) έχει ήδη καταργηθεί.

Αξιοσημείωτο είναι ότι η Οδηγία 98/5 για την **εγκατάσταση** κοινοτικών δικηγόρων προβλέπει ότι σε δικαστικές υποθέσεις τα Κράτη-Μέλη μπορούν να απαιτούν όπως ο εγκατασταθείς κοινοτικός δικηγόρος πρέπει να έχει την συμπαράσταση (τοπικού) δικηγόρου ο οποίος ασκεί δικηγορία ενώπιον του (τοπικού) δικαστηρίου.

3. Κατόπιν της καταργήσεως αυτού του δήθεν περιορισμού, ο κάθε Δικηγόρος και κάθε δικηγορική εταιρία μπορεί να παρέχει τις δικηγορικές υπηρεσίες της σ' όλη την επικράτεια χωρίς οποιοδήποτε κώλυμα, άσχετα με την έδρα του/της και την εγγραφή του/της σε συγκεκριμένο Σύλλογο.

4. Σκοπός της εν λόγω απαγορεύσεως δεν ήταν οικονομικός, δηλ. η εξασφάλιση της οικονομικής βάσης των Δικηγόρων της περιφέρειας και των Συλλόγων τους – οι οικονομικοί σκοποί δεν συνιστούν επιτακτικό λόγο δημοσίου συμφέροντος σύμφωνα με το γράμμα και το πνεύμα της Οδηγίας για τις Υπηρεσίες και συνεπώς οι οικονομικοί σκοποί δεν είναι δυνατόν να αποτελέσουν τη βάση για δικαιολόγηση ενός εδαφικού περιορισμού.

Ο πραγματικός και νομικός σκοπός της εν λόγω απαγορεύσεως ήταν και είναι η εξυπηρέτηση του πολίτη της περιφέρειας (και των πολυάριθμων νησιών μας), όπως έκρινε το Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου σε προσφυγή κατά της Ελλάδος με βάση την παραπάνω διάταξη. Το ΕΔΔΑ έκρινε ότι η εν λόγω διάταξη αποσκοπεί στην ενθάρρυνση δικηγόρων να εγκατασταθούν στην περιφέρεια (έτσι ο πολίτης να έχει τη δυνατότητα να βρει στον τόπο του ανά πάσα στιγμή δικηγόρο) και ότι συνεπώς αυτή η διάταξη συνιστά επιτακτικό λόγο δημοσίου συμφέροντος.

5. Ο πρόσφατος νόμος, που τροποποίησε τον Κώδικα περί Δικηγόρων, με τον οποίο καταργήθηκε ο παραπάνω «περιορισμός», προβλέπει (α) την απαγόρευση ίδρυσης Δικηγορικής Εταιρίας από δικηγόρους που είναι εγγεγραμμένοι σε διαφορετικούς Συλλόγους, με εξαίρεση δικηγόρους Αθήνας & Πειραιά και (β) την απαγόρευση στις δικηγορικές εταιρίες να ιδρύουν υποκαταστήματα, εκτός της περιφέρειας της έδρας τους.

ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΠΕΙΡΑΙΑ

Ο προαναφερθείς επιτακτικός λόγος δημοσίου συμφέροντος που αναφέρθηκε παραπάνω ισχύει και σ' αυτές τις περιπτώσεις. Η εξαπλωση υποκαταστημάτων μεγάλων δικηγορικών εταιριών και/ή η ίδρυση εταιριών από π.χ. Αθηναίους δικηγόρους με την τυπική ή μειοψηφική συμμετοχή δικηγόρων της περιφέρειας δεν θα ενθαρρύνει δικηγόρους, και ιδίως νέους, να εγκατασταθούν στην περιφέρεια, γεγονός που θα βλάψει τα δικαιώματα του πολίτη της περιφέρειας και ειδικά στο θέμα της πλήρους επιλογής του δικηγόρου του. Συνεπώς οι διατάξεις αυτές συνιστούν επιτακτικούς λόγους δημοσίου συμφέροντος.

6. Οι ΕΕ/Τρόικα ζητούν εξήγηση για την δήθεν διαφορετική (προνομιακή) μεταχείριση που προβλέπεται για τους Δικηγόρους Αθήνας και Πειραιά.

Η εξήγηση είναι απλή: Όχι μόνο λόγω της μικρής αποστάσεως μεταξύ Αθηνών και Πειραιά και εθίμου, αλλά και λόγω των διαφορετικών τοπικών αρμοδιοτήτων των Δικαστηρίων, οι δύο πόλεις θεωρούνται ως μία ενιαία περιφέρεια όλης της Αττικής π.χ. σε ναυτικές διαφορές, όλες οι υποθέσεις υπάγονται στο ναυτικό τμήμα του Δικαστηρίου Πειραιώς, διάφοροι δήμοι της Αττικής υπάγονται στα Δικαστήρια των Αθηνών όσον αφορά τις αστικές διαφορές, ενώ για τις διοικητικές διαφορές μπορεί να υπάγονται στα Δικαστήρια του Πειραιά. Γι' αυτόν τον λόγο (της «ενιαίας περιφέρειας») ουδέποτε υπήρξε κώλυμα στην παράσταση Αθηναίων Δικηγόρων στα Δικαστήρια του Πειραιά και αντιστρόφως και γι' αυτό τον λόγο εξ αρχής δεν υπήρχε κώλυμα στην συμμετοχή δικηγόρων Αθηνών και Πειραιά σε μία δικηγορική εταιρία.

7. Τα επόμενα ερωτήματα της ΕΕ/Τρόικα αποδεικνύουν είτε άγνοια του κοινοτικού δικαίου είτε πρόθεση να επιβάλουν στην Ελλάδα απαιτήσεις που υπερβαίνουν το κοινοτικό δίκαιο.

Ερωτούν:

- (α) Εάν μπορούν κοινοτικοί δικηγόροι από το ίδιο κράτος-μέλος ή από διάφορα κράτη-μέλη να ιδρύσουν μία δικηγορική εταιρία μαζί με Έλληνες δικηγόρους (από διαφορετικούς συλλόγους)
- (β) Εάν μια δικηγορική εταιρία με έδρα Κράτος-Μέλος της Ε.Ε. μπορεί να ανοίξει υποκατάστημα στην Ελλάδα.
- (γ) Γιατί μια Ελληνική δικηγορική εταιρία μπορεί να ανοίξει υποκατάστημα στο εξωτερικό, αλλά όχι στην Ελλάδα.

Όλα τα θέματα αυτά καλύπτονται από την Οδηγία 98/5 για την εγκατάσταση που έχει εφαρμογή σ' όλα τα Κράτη-Μέλη, την οποία έχουν υποχρεωτικά ενσωματώσει στο εθνικό τους δίκαιο. Η Οδηγία αυτή δίνει το δικαίωμα σε κάθε κοινοτικό δικηγόρο να εγκατασταθεί σε άλλο κράτος-μέλος, εγγεγραμμένος σε τοπικό Σύλλογο και τηρώντας τους νόμους του Κράτους

ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΠΕΙΡΑΙΑ

Υποδοχής. Η Οδηγία αυτή **δεν** δίνει απόλυτο δικαίωμα σε δικηγορικές εταιρίες ενός Κράτους-Μέλους να εγκατασταθούν ή να δημιουργήσουν υποκαταστήματα σε άλλο Κράτος-Μέλος.

Βασική προϋπόθεση είναι η εγγραφή του κοινοτικού δικηγόρου στην αρμόδια αρχή (Συλλόγους στην Ελλάδα και σχεδόν σ' όλες τις χώρες της Ε.Ε. – εξαίρεση Αγγλία όπου υπάρχει μία κρατική Ρυθμιστική Αρχή). Στη συνέχεια, ένας ή περισσότεροι (κοινοτικοί) δικηγόροι που ασκούν το επάγγελμά υπό τον επαγγελματικό τους τίτλο καταγωγής σ' ένα κράτος-μέλος υποδοχής και που είναι μέλη της ίδιας ομάδας («εταιρίας») στο κράτος-μέλος καταγωγής μπορούν να ασκούν τις επαγγελματικές δραστηριότητες στο πλαίσιο ενός υποκαταστήματος ή πρακτορείου στο κράτος-μέλος υποδοχής, τηρώντας τις διατάξεις αυτού. Συνεπώς, σύμφωνα με το κοινοτικό δίκαιο (Οδηγία 98/5) η ίδια η εταιρία δεν έχει δικαίωμα εγκατάστασης ή ίδρυσης υποκαταστήματος σε άλλο κράτος-μέλος, αλλά αυτό επιτυγχάνεται μόνο δια της αρχικής εγκατάστασης/εγγραφής σε Σύλλογο άλλου κράτους-μέλους μεμονομένων κοινοτικών δικηγόρων που είναι ήδη μέλη της ίδιας ομάδας/εταιρίας στο κράτος-μέλος καταγωγής και επιθυμούν να παρέχουν τις υπηρεσίες τους στο κράτος υποδοχής με τη μορφή υποκαταστήματος της εν λόγω ομάδας/εταιρίας (άρθρο 11 Οδηγίας 98/5).

Επίσης, δύο ή περισσότεροι κοινοτικοί δικηγόροι που προέρχονται από την ίδια ομάδα ή από το ίδιο κράτος-μέλος μπορούν να υιοθετήσουν μία συλλογική μορφή άσκησης του επαγγέλματος (δηλ. να συστήσουν δικηγορική εταιρία) στο κράτος-μέλος υποδοχής. Επίσης, κοινοτικός δικηγόρος που προέρχεται από Α κράτος-μέλος μπορεί να συστήσει δικηγορική εταιρία με κοινοτικό δικηγόρο που κατάγεται από Β κράτος-μέλος. Τέλος, κοινοτικός δικηγόρος που έχει εγκατασταθεί σ' άλλο κράτος-μέλος μπορεί να συστήσει δικηγορική εταιρία με δικηγόρους του κράτους υποδοχής. Σ' όλες αυτές τις περιπτώσεις, οι εν λόγω εταιρίες (συλλογική άσκηση επαγγέλματος) διέπονται από τις νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις του κράτους-μέλους της υποδοχής (άρθρο 11 παρ. 2-3 Οδηγίας 98/5).

Κατά συνέπεια, σ' όλα τα κράτη-μέλη, η εγκατάσταση των κοινοτικών δικηγόρων και η συλλογική (εταιρική) άσκηση του δικηγορικού επαγγέλματος διέπεται από το εθνικό δίκαιο του κάθε κράτους-μέλους, το οποίο όμως είναι σχεδόν πανομοιότυπο σ' όλα τα κράτη-μέλη. Κατά περαιτέρω συνέπεια, μία Ελληνική δικηγορική εταιρία με έδρα π.χ. την Αθήνα, μπορεί να «δημιουργήσει» υποκατάστημα στο εξωτερικό μόνο υπό τις παραπάνω προϋποθέσεις της Οδηγίας 98/5, ήτοι πρέπει πρώτα να εγκατασταθούν μέλη της σ' άλλο κράτος-μέλος και να εγγραφούν σε τοπικό Σύλλογο αυτού σύμφωνα με την Οδηγία 98/5 και στη συνέχεια να ζητήσουν από την αρμόδια αρχή (τοπικό Σύλλογο) άδεια να ασκούν το επάγγελμά τους στο κράτος-μέλος υποδοχής με την μορφή υποκαταστήματος της εν λόγω Ελληνικής εταιρίας, τηρώντας πάντοτε τις διατάξεις του νόμου του κράτους υποδοχής.

ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΠΕΙΡΑΙΑ

Η Ε.Ε. οφείλει να γνωρίζει το Ευρωπαϊκό Δίκαιο (συμπεριλαμβανομένης της Οδηγίας 98/5) και της σχετικής νομολογίας των Ευρωπαϊκών Δικαστηρίων και δεν μπορεί να επιβάλει απαιτήσεις στην χώρα μας και στο Σώμα που υπερβαίνουν ή καταστρατηγούν το Ευρωπαϊκό δίκαιο και κοινοτικό κεκτημένο.

Με εκτίμηση,

Στέλιος Μανουσάκης